

Helse- og omsorgsdepartementet

Teatergata 9

0030 Oslo

Oslo 15. oktober 2026

Høringsinnspill til forslag om innføring av spesialistgodkjenning for sykepleiere innenfor åtte fagområder

Norsk Radiografforbund støtter overordnet forslaget om offentlig spesialistgodkjenning for flere grupper av spesialiserte sykepleiere.

Vi ser en offentlig spesialistgodkjenning som et viktig ledd for å rekruttere og beholde kompetanse i et fremtidig helsevesen. Ordninger med spesialistgodkjenninger vil også kunne legge bedre til rette for oppgavedeling og kvalitet i tjenestene. Spesialistgodkjenninger vil dermed kunne bidra til å nå mål om kvalitet og forutsigbarhet i tjenester som er særs viktige for befolkningen. Offentlig spesialistgodkjenninger vil bli viktig for å oppnå konkretiserte mål i Helsepersonellplan 2024.

Vi viser i det videre til at i praksis er radiografer og stråleterapeuter ved mange sykehus organisert etter et spesialistprinsipp. Radiografer med spesialkompetanse og spesifikke videreutdanninger har fremtredende roller som fageksperter ved alle ulike modaliteter som radiografer og stråleterapeuter benytter. Avansert drift innen MR, CT, nukleærmedisin og stråleterapi er ikke mulig uten dedikert og spesialisert kompetanse på de ulike feltene.

Videre i høringsinnspillet vil vi med utgangspunkt i høringsnotat trekke noen paralleller til våre grupper.

1. Kvalitet og pasientsikkerhet

Høringsnotatet fremhever at offentlig spesialistgodkjenning bidrar til å sikre at helsepersonell har spesialisert kunnskap og kliniske ferdigheter som myndighetene mener er nødvendig for å gi pasienter diagnostikk og behandling av høy kvalitet. Dette er perspektiver vi er enige i.

Radiografer og stråleterapeuter har ansvar for avanserte prosedyrer innen bildediagnostikk og kreftbehandling, hvor feil kan få alvorlige konsekvenser. En offentlig spesialistgodkjenning vil sikre at disse yrkesgruppene har enhetlig og dokumentert kompetanse, noe som styrker pasientsikkerheten.

En spesialistgodkjenning for radiografer innen MR eller intervensjonsradiologi vil sikre at de med dokumentert spesialistkompetanse utfører de mest avanserte undersøkelsene og behandlingene.

2. Rekruttering og kompetanseutvikling

Høringsnotatet peker på at spesialistgodkjenning er et viktig virkemiddel for å rekruttere, utvikle og beholde helsepersonell i klinisk praksis. Dette gjelder også for radiografer og stråleterapeuter, som i dag opplever økende krav til spesialisert kompetanse på grunn av teknologisk utvikling og mer komplekse pasientforløp. En offentlig spesialistgodkjenning vil gjøre det mer attraktivt å satse på slike karriereveier, og bidra til å beholde erfarne fagpersoner i klinikken.

Radiografer med spesialisering innen stråleterapi eller avansert ultralyd vil kunne få en tydelig karrierevei og anerkjennelse for sin kompetanse, noe som kan motvirke frafall og stimulere til videreutdanning.

En tjeneste kan ha tilstrekkelig antall radiografer på papiret, men likevel mangle kritisk kompetanse innen spesialiserte fagområder. Det er et viktig skille mellom personellmangel og kompetansemangel.

3. Likeverd og tverrfaglighet

Høringsnotatet understreker at spesialistgodkjenning bidrar til å styrke samarbeid og tverrfaglig samarbeid rundt pasientene. Radiografer og stråleterapeuter er sentrale i tverrfaglige team, spesielt innen kreftbehandling, avansert bildediagnostikk og innen radiologisk intervensjon. Offentlig spesialistgodkjenning vil gi disse gruppene en tydeligere rolle og ansvar i teamet, og sikre at alle profesjoner har like muligheter til å utvikle og dokumentere sin spesialistkompetanse.

Innen kreftbehandling vil en spesialistgodkjent stråleterapeut kunne ta større ansvar for planlegging, gjennomføring samt oppfølging av pasienter etter strålebehandlinger.

4. Internasjonal harmonisering og mobilitet

Høringsnotatet viser til at flere land har etablert spesialistgodkjenning for ulike helsepersonellgrupper, og at dette også har betydning for internasjonal mobilitet og anerkjennelse av kompetanse. For radiografer og stråleterapeuter vil en offentlig spesialistgodkjenning gjøre det enklere å dokumentere kompetanse ved arbeid i utlandet, og sikre at Norge følger internasjonale standarder.

En norsk radiograf med offentlig spesialistgodkjenning innen MR vil lettere kunne få tilsvarende anerkjennelse i andre europeiske land hvor slike ordninger finnes.

5. Effektiv ressursbruk og oppgavedeling

Høringsnotatet argumenterer for at spesialistgodkjenning legger til rette for hensiktsmessig oppgavedeling og mer effektiv bruk av personellressurser. Dette er særlig aktuelt for radiografer og stråleterapeuter, som kan avlaste andre profesjoner innenfor deres spesialfelt, for eksempel avansert bildediagnostikk eller i planlegging av strålebehandling. Dette kan bidra til å sikre at pasientene får raskere tilgang til tjenester.

Spesialistgodkjente radiografer kan utføre og tolke visse undersøkelser selvstendig, noe som frigjør tid for radiologene til de mest komplekse oppgavene.

Oppsummering

På bakgrunn av de samme prinsippene som ligger til grunn for offentlig spesialistgodkjenning for sykepleiere, bør også spesialiserte grupper av radiografer og stråleterapeuter få tilbud om offentlig spesialistgodkjenning. Dette vil styrke kvaliteten, pasientsikkerheten, rekrutteringen og den tverrfaglige samhandlingen i helsetjenesten, og sikre at Norge følger internasjonale standarder for kompetanse og kvalitet.

Vennlig hilsen

Bent R Mikalsen

forbundsleder